

Lesson 92

Sa'ingge subey addat me' manuhut pu AlMasihin?

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimmattan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan "*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*".

Bakas nanggup kami si lesson dehelluhin, we' ellew inin ngaya kite bi **bang sa'ingge subey addat me' manuhut pu Isa AlMasihin supaya kasulutan Tuhanin**. Sandel mala'i dem atey a'a manuhut pu AlMasihin subey pinayaman si pamkilne, si pamissāne, si hinanganne, si paga'ane – si kēmon hininangnen.

Subey dahu' balikte bang sabab ine a'ahin bennal a'a nuhut pu AlMasihin, mangkin payamante bang sa'ingge subey addat a'a manuhut pu AlMasihin. Bakas takitete ne we' a'a manuhut pu AlMasihin, ka'issa', a'a magbennal we' dusehan iye si matahan Tuhanin duk we' ga'i iye ngase-ngase we' tapī iye si surga' sabab di hinanganne. Kaduwenen, kahagad iye si palanu minahalayak we' kēmon me' nabihin – palanu Tuhanin bang sa'ingge iye ngatu ngampun duse me' manusiya'in. Iye palanu Tuhanin, we' matey Isa AlMasi diyata' olom. Sinōngan we' Tuhanin Mangalekkat mangga' niya' dusenen matey sabab duseten bi duk pakellumne iye balik supaya kite bi makajari kimmattanne bentel.

Na, balikte ne. **A'a manuhut Isa AlMasihin kahagad si Aka-aka Mahāp sabab Isa AlMasihin dembūs-būs ateynen** duk kata'uhanne te'ed we' kēmon dusenen inampun ne, sa bakas pananggup Tuhan si Lapalnen. Paganak Tuhanin a'a makahagad sa miya'an. Sinulat hep dem Kitab Injil, pa'inne: Sine-sine neyima' Isa AlMasi duk kahagad si iye "*urunganne siye kapatut manjari me' anak Tuhanin. Tahinang siye anak Tuhanin duma'in kuwe' paganak manusiya'.....Saguwa' tahinang siye anak Tuhanin amban kabaya'an Tuhanin.*" (Yahiya 1:12,13) Me' bagayku, mabaya' Tuhanin we' kata'uhannu, bang kew manjari anak Tuhanin sabab sandelnu pu AlMasihin duk kurbannen, ga'i kew te'ed pasape' amban iye, duk urunganne kew kapatut ellum salama-lama si pana'ananne la'i si surga'!

Kaw niya' nganjawab, pa'inne: Ah, bang sa miya'an du mura pa'asek hap surga'in para si me' manuhut AlMasihin, makajari hinangde ine-ine kabaya'ande duk bisaan magduse bang siye mabaya' duk ga'i ne siye nesessita tinalew hinukum, pegge' ubus ne inampun kēmon duseden we' Tuhanin! Me' bagayku, **sumala' te'ed** ka'am. Me' mamissā sa miya'an, ga' pe kata'uhande bang ine te'ed dusehin, duk ga'i isab kata'uhande Tuhan Masutsihin. La'at manamal dusehin. Pitu Isa AlMasi **maluwas kite bi** amban antanan duse; duma'in iye pitu ma'asig kite bi magduse! Sine-sine kahagad pu AlMasi **ga'i ne iye binanyaga' we' duse**. Bennal inin, luwal me' suku' si Nakura' Seyitanin masinna magdusehin. A'a tinimbul duk inampun we' Tuhanin, ginanti'an ne ateynen. Kuwe' kinoso'an ateynen we' Tuhanin duk ilimpiyuhan. A'a ilimpiyuhan we' Tuhan sa miya'anin, halli' iye amban ine-ine lemmi'. Iye pina'in dem Kitabin, pa'inne: "*Bang a'ahin magdambuwa' ne duk AlMasi, kuwe' ne iye ba'ahu pinapanjari. Kēmon addatne duk hinanganne mala'at matu'uhin magtamanan ne, duk kuwe'itu ba'ahu ne te'ed iye.*" (2 Korinto 5:17)

Pihun ko', bang upama ka'u, magsemmek pote' kew duk limpiyu, ningkolo' ke kew atawa lumengngan ke kew bisaan diyalem kalemmi'-lemmi'? Ga'i. Halli'annu iyan ine-ine makatamat semmeknun. Sa miya'an du isab a'ahin bang limpiyu ne pegge' inānan ne dusenen we' Tuhanin. Ga'i ne kite mabaya' matuk ngahinang ine-ine ga'i kasulutan Tuhanin. Iye **kabaya'anten**, hinang mekesulut Tuhanin. Bang upama niya' utangnu hadje si a'a, bu ga'i ne kew da'akne magbayed, makajari ke we' pagtu'urannu maghinang la'at si iye? Ga'i! Hinangnu ine-ine tapikilnu mekesulut iye. Arak du isab sa miya'an bang ampun Tuhanin utangnu mahadje sabab dusenun duk timbulne kew amban pangalegga ka'u salama-lamahin. Duma'in ke patut we' magsukul kew si iye, pahadjenu iye dem pilikannu, si bissānu duk si hinangannu tiggellannu ma'ellumin?

Pakale kew bang ine pina'in dem Kitab Injilin sabab a'a suku' si Panuhutanin si Isa. Pa'inne:

(Titus 3) ³ Pegge' kite bi isab matu'uhin awam kite bi duk ga'i kite bi nuhut tolo'. Luwal kite bi ka'akkalan. Luwal kite bi nuhut kabaya'anten bi hāp-la'at. La'at hadja dem ateyten bi duk luwal kite bi ngajidjil sawe'ten bi. Kabunsihan kite bi we' me' a'ahin duk bensi isab kite bi si siye. ⁴ Saguwa' pinakitehan we' Tuhan manimbul kitehin bi we' malasa duk ma'ase' iye si me' manusiya'in. ⁵ Tinimbul kite bi we' ne duma'in pegge' maghinang hāp kite bi saguwa' pegge' ma'ase' iye si kite bi. Kuwe' bantuk kinoso'an we' ne lege dem ateyten bi duk inurungan ne kite bi umul ba'ahu we' Niyawa Sutsihin duk inanakan ne kite bi balik. ⁶ Ekka kahāpan pinangurung si kite bi pegge' pinapitu we' Tuhanin Niyawa Sutsihin sabab Isa AlMasi manimbul kitehin bi. ⁷ Pegge'

malasa duk ma'ase' Tuhanin si kite bi hangkan inampun duk hināp kite bi we' ne duk hangkan tepe si kite bi du umul salama-lama inase-aseten bi. (1 Petros 1)¹⁴ [Hangkan] tuhutun bi me' panganda'akan Tuhanin. Da'a tuhutun bi kinabaya'an napsubin kuwe' hinanganbin masa ga' pe kata'uhanbi tolo' mabennal amban Tuhanin.¹⁵ Saguwa' subey ka'am neppu Tuhanin pegge' tapene' ka'am we' ne hinangne me' anakne. Si kēmon hinanganbin da'a ne ka'am magduse pegge' Tuhanin ga' niya' duse-dusene.¹⁶ Pegge' tasulat hep dem kitab, pina'in, “**Da'a ka'am magduse, pegge' aku ga' niya' duse-duseku.**”

Sa'ingge makajari papandakte bang sa'ingge addat a'a manuhut pu AlMasihin? Kaw papandakte kuwe' inin: Mabaya' Tuhanin we' me' anaknen pakitehande kawul-pi'ilnen si addatde matu'u si dunyahin. **Kabaya'an Tuhanin we' me' anaknen kuwe' iyehin.** Manjari, sa'ingge Tuhanin? Dem pagistadite dem Kitab Masutsihin takitete we' duwe ma'importe si kawul-pi'il Tuhanin, **sutsi iye duk malasa iye.** Tuhanin Masutsihin. Duk Tuhanin isab Tuhan Mamalasahin. Na, ine kabaya'annen we' sa'ingge kite bi me' suku' si iyehin? **Kabaya'annen we' sutsi kite bi kuwe' iyehin sutsi, duk maglasa-ilasa kite bi kuwe' pangalasane kitehin bi.**

Addat masutsihin duk atey mamalasahin, iye pagbidda'an me' a'a suku' si Tuhanin duk me' duma'in suku' si iyehin. Pina'in dem Lapal Tuhanin sabab inin, pa'inne:

(1 Yahiya 3)¹⁰ *Inin pagbidda'an me' anak Tuhanin duk me' anak seyitanir: mangga'i maghinangan mabentelin atawa mangga'i mamalasa si pagkasinen duma'in iye anak Tuhanin.* (Titus 2)

¹¹ *Manjari, pinakitehan we' Tuhanin si me' manusiya'in we' malasa duk ma'ase' iye si siye. Duk sabab lasanen duk ase'nen tatimbul me' manusiya'in kēmon.* ¹² *Amban lasane duk ase'ne miya'an tolo'an Tuhanin kite bi we' subey ga'i ūtante bi napsuten bi duk subey lebbahante bi kēmon mangga'i makabo'o kite bi tudju Tuhanin.* Subey hāp te'ed pikilanten bi duk subey kite bi me' a'a bentel. Subey isab kite bi nuhut kēmon panganda'akan Tuhanin tiggelante bi tu'u si dunya¹³ sasangte bi ngagadan ellew pagkēg-kēgan inase-aseten bi bang pitu ne balik Tuhan Mabalakatanin, iye Isa Almasi manimbul kitehin bi. Bang pitu iye takitete bi sahayanan.¹⁴ *Si Isa Almasi maglilla' matey supaya kite bi lekkatne duk paluwasne amban kēmon mala'atin.* **Kabaya'annen we' sutsi ateyten bi duk kite bi manjari me' a'a suku' si iyehin duk iye hadja kinabaya'anten bi maghinangan hāp.**

(Epesus 4)²⁵ *Hangkan da'a ne kite bi magdusta'. Subey bissāte bi hadja sasuku mato'ohin si pagkasiten bi, pegge' kēmon kite bi pinagdambuwa' dalil baran Almasihin.*²⁶ *Bang ka'am astel, pahatul-*

hatul ka'am kaw ka'am kapaghinangan la'at hawal astelbin. Da'a bo'ohun bi tuli astelbin.²⁷ Da'a urunganun bi lugal seyitanin nassat ka'am.²⁸ A'a panangkewin subey ne **padeheng nangkew**, saguwa' subey ne iye papages maghinang, supaya niya' ka'ellumanne duk supaya niya' **panabangne me' mamiskinin**.²⁹ Da'a ka'am missā la'atan saguwa' bissāhun bi hadja me' bissā mahāpin duk me' bissā maka'asig ateyin duk me' bissā matumewwa'in para si kahāpan me' mapakale si ka'amin.³⁰ Duk **da'a padukkahun bi Niyawa Tuhan Masutsihin**. Pegge' Niyawa Tuhan dem ateybin, tanda' pangurung Tuhanin we' ka'am suku' si iye. Duk sabab Niyawa Tuhanin kabugtu'anbi we' niya' ellew si pasōngan pinaluhaya te'ed ka'am we' Tuhanin.³¹ **Lebbahanun bi ne kēmon peddi' ateybin**, pagastelbin, duk pagamābin. Da'a ne ka'am maggasud. Da'a ne ka'am missā-missāhan sawe'bi. Da'a ne ka'am bunci si sawe'bi.³² Saguwa' subey ka'am hāp duk magase'-inase'. Duk subey isab ka'am magampun-inampun, kuwe' Tuhanin inampun ka'am we' ne sabab Isa Almasi.

(Epesus 5)¹ **Ka'am iyan me' anak Tuhanin kinalasahan te'ed we' ne, hangkan subey tuyu'anbi ilekkat addatnen.**² Subey ka'am luwal malasa si sawe'bi kuwe' pangalasa Almasi ka'amin. Pegge' Almasi hep, hawal lasane si kitehin bi, pinaglilla' we' ne dinen kuwe' kurban para si kahāpante bi, duk kasulutan te'ed Tuhanin si hininangne miya'an.³ Ka'am iyan me' a'a Tuhanin, hangkan bang pasal magjina duk magba'is duk magnapsu, **ga'i patut bisan binangkil we' bi.**⁴ Duk ga'i isab pata' si ka'am ngalaka' atawa maglalap atawa magulahan ga'i hāp. Saguwa' iye hāp hinangbi, magpasalamat ka'am si Tuhan.⁵ Kata'uhanbi du we' sasuku magjina atawa magba'is, ga'i siye sumakup dem pagbaya'an Almasi duk Tuhanin. Damikkiyan me' manapsuhanin ga'i du isab sumakup la'i pegge' me' pagnapsuhanden iye miya'an hinangde tuhanden....⁶ Matu'uhin kuwe' ka'am dem lindem. Saguwa' kuwe'itu kuwe' dem danta' ne ka'am pegge' nuhut ne ka'am pu si Isa Almasi. **Hangkan kawul-pi'ilbin subey matalep si me' a'a dem danta'.** (1 Yahiya 4)⁷ Me' bagayku kinalasahankun, subey kite bi maglasa-ilasa pegge' lasahin amban Tuhan. Sasuku asal mamalasahn, anak Tuhanin iye duk kata'uhanne Tuhanin....²⁰ Bang niya' magpa'in we' malasa iye si Tuhan bu kabunsihanne du pagkasinen, magdusta' iye. Pegge' bang ga'i iye malasa si pagkasine takitenen, inumey pangalasane Tuhan mangga'i takitenen?²¹ Iye inin da'akan pinangurung Almasi si kitehin bi we' sasuku mamalasa si Tuhanin, subey isab malasa si pagkasinen.

Iye inin pina'in dem Kitabin sabab addat me' a'a manuhut Isa AlMasihin. Hātinен ke we' me' manuhut pu AlMasihin ga'i ne makajari magduse, atawa hātinен we' sigi-sigi iye malasa si sawe'ne kuwe'

pangalasane dinen? Duma'in! Masi pe iye magduse, saguwa' ga'i du teteg diyalem ateyne. Bang iye magduse ta'essebne me' pina'in dem Lapal Tuhanin, pa'inne: (1 Yahiya 1) ⁷ ....*sabab laha' si Isa, Anak Tuhanin, puwas kēmon duseten duk sutsi ne kite.* ⁸ *Bang pa'inte we' ga' niya' duse-dusete, akkalante hadja diten duk ga' niya' kabennal dem ateyten.* ⁹ *Saguwa' bang bennalante duseten si Tuhan, ampunne duseten duk sutsine ateyten amban kēmon hinangante mala'atin. Pegge' iye inin pananggup Tuhanin duk hinangannen bentel.* Amin.

Bang a'ahin suku' pu Isa AlMasi duma'in hātinen we' **tege āgama** iye – saguwa' **magbagay ne te'ed siye duk AlMasi.** Bang a'ahin suku' pu AlMasi, bino'o iye **magbagay duk Tuhan Masutsihin duk Mamalasahin.** Masaley tahala' ne amban Apu' Adam duk Sitti Hawa pagbagayde duk Tuhan inin sabab duseden, saguwa' pinabalik si kite bi pagbagay duk Tuhan inin sabab laha' binu'usan we' si Isa diyata' olomin. Ngatu Tuhanin ga'i ne ngesseb-ngesseb duseten bi, pegge' binayedan ne we' si Isa utang duseten bi. Sabab pagbagayte bi duk AlMasihin, Tuhanin ne Samate bi si surga'in, duk kite bi ne anaknen. Iye hāti pina'in dem Kitabin, pag pa'inne: “*Kēmon kite bi..... sali'-sali' kite bi tabangan Niyawa Tuhanin supaya kite bi tapi si Samate bi Tuhanin palabey amban Almasi.* ¹⁰ *Na, hangkan hep... duma'in ne ka'am me' a'a liyu-liyu saguwa' me' a'a Tuhanin ne ka'am magtuhut duk me' a'ane tagna'in duk sakup ne ka'am si me' anak Tuhanin.*” (Epesus 2:18,19)

Kēmon suku' pu AlMasihin makajari ne sinna sabab pagbagayde duk Tuhanin tu'u si dunya duk ase-asede pusaka' salama-lama mala'i si surga'in. Saguwa' kaw niya nilew pa'inne, “Sa'ingge a'a manuhut pu AlMasihin sinna sabab pagbagayde duk Tuhan tu'u si dunyahin. Sa'ingge pamasōngte bi pagbagayte bi duk Tuhan inin?” Sabab inin, tasabbut dem Lapal Tuhanin we' niya' **ampat subey hinangte bi** nabangan kite bi supaya kata'uhante bi bang ine kabaya'an Tuhanin duk bang sa'ingge subey kawul-pi'ilten bi patut si anak Tuhanin. Bang kata'uhante ne inin makajari ne kite bi mekesulut Tuhanin si kēmon hinanganten duk pasōng kata'uten sabab Tuhanin.

1.) Hinangan tagna'in para si a'a manuhut pu AlMasihin inin: kuwe' **kite mangan Lapal Tuhanin** – hātinen mikil-mikil sabab Lapalnen kahaba' ellew duk neyima' Lapalnen dem ateyte pegge' mabaya' kite nuhut Lapalnen. Pinakita'u kabaya'an Tuhanin dem Kitab Masutsihin. Missā Tuhanin palabey amban Lapalnen. Lapal Tuhanin kuwe' kinakan ngurung basag si niyawaten. Kinakan hāp iyan. Kēmon mabennal mamalasa si Tuhanin ga'i subey sinege'-sege' matsa atawa pakale si Lapal Tuhanin, pegge' inusan iye batang kakanne kuwe' iye inusan batang mangan kinakan. Pa'in Nabi Ayyub, pa'inne, “*Ellegku [Lapal Tuhanin] pesōng amban kinakanku ellew-ellewin!*” (Ayyub 23:12)

2.) Hinangan kaduwenen, **ngampun-ngampun si Tuhan**, Samate bi si surga'in. Sine-sine mabaya' mesōng pagtuhutne duk Tuhanin, mabaya' du isab iye magbissā daran duk Tuhanin. Para si me' a'a manuhut pu AlMasihin, bang siye ngampun kuwe' siye magbissā duk Tuhanin, kuwe' kew magbissā duk bagaynu manamalin. Ga' du niya' waktu espesiyal bang kite ngampun-ngampun. Makajari kite bi magbissā duk Samate bi si surga'in ellew sangem! Ga'i subey bisañ de kilep mata we' ga'i tapikilte Tuhanin. Kabaya'annen we' pudjite bi iye duk magsukul si iye sigi-sigi sabab bang sine iye duk sabab me' bakas hininangne para si kitehin bi. Kabaya'annen isab we' magaka kite bi si iye kēmon dem pikilanten duk kēmon kasusehanten duk sukalten. Kata'uhan me' a'a manuhut pu AlMasihin we' balakatan pangampunden. Nanggup Panuhutanin si Isa si me' manuhut iyehin, pa'inne: "*Ine-ine pākubi si aku sabab sandelbi si akuhin, hinangku si ka'am.*" (Yahiya 14:14) duk: "*Da'a ka'am suse sabab ine-ine. Saguwa' bang ka'am ngampun si Tuhan, pākuhun bi si iye me' sukalbin duk da'a kayipatanun bi magsukul si iyehin.*" (Pilipi 4:6)

3.) Hinangan katellunen inin: **magtipun-tipun** duk me' sinduwe manuhut duk mammalasa si Panuhutanin Isa AlMasi. Upama, balehin mura panas bang dem ebbut duk tapit si bale sinduwehin, arak du isab sa miya'an kite bi me' manuhut pu Isa AlMasihin. Bang daran kite bi magtipun duk me' manuhut sinduwehin tinabangan kite bi nuhut AlMasi pahāp-hāp duk pa'asigte sawe'ten bi nuhut iye. Pina'in dem Lapal Tuhanin, pa'inne:

"Subey pikilte bi sawe'ten bi. Subey siye tabangante bi duk pakitehante bi si siye lasaten bi supaya isab siye ta'u makitehan lasaden si sawe'den duk maghinang hāp du siye. Da'a isab kite bi padeheng magtipun-tipun ngisbat si Tuhan. Da'a kite bi kuwe' me' sinduwe katindegan si Isahin, ga'i ne bisañ magtipun-tipun. Saguwa' subey kite bi magtipun-tipun supaya magasig-inasig ateyten bi, lagi' ne pegge' sōng ta'abut ne ellew pabalik Panuhutanen bi Isa AlMasi." (Hibrani 10:24,25)

4.) Hinangan ka'ampatnen para si me' a'a manuhut AlMasihin inin: **magbennal sabab hinangannen**. Pakale ka'am si me' pina'in we' si Isa si me' tindegnen pag sōng pa'angkat iye hap surga', pa'inne: "*Iye inin tasulat dem kitabin, we' AlMasihin subey nandalan kabinasahan sampay pinapatey duk katellu ellewenen puwas kamateynen ellum balik. Duk minahalayak si me' a'a amban kēmon kabangsa-bangsañan we' bang pagsusunande duk lebbahande me' duseden, ampun Tuhanin du siye sabab tahinang AlMasihin.....Pegge' ka'am ne te'ed bakas mangite me' ma'umantag si akuhin, hangkan subey ka'am manaksi'in.*" (Lukas 24:46-48) Awe', me' manuhut pu AlMasihin subey magaka sabab Manimbul siyehin, magpahāti Aka-aka Mahāpin sabab Isa AlMasi we' bakas matey supaya pangurungne si kēmon makahagad si iyehin kapatut magdembuwa' duk Tuhanin

salama-lama. Bugtu', duma'in hadja kite bi subey mennal duk bissā, saguwa' bissāten bi subey magtuhut duk addat sutsi duk lasa. Pegge' ginanti'an kite bi we' AlMasi, pesōng basag bissāten bi duk kabugtu'an ne me' mapakalehin. Pegge' pina'in dem Kitab, pa'inne: “*Bang a'ahin asal pagbaya'an Tuhanin, kata'uhan du we' bennal inin duma'in hadja sabab bissānen, saguwa' sabab me' hinanganne mahāpin takite balakat Tuhanin!*” (1 Korinto 4:20)

Ka'u mapakale ellew inin, tiggelannu ma'ellumin niya' ke ellew paneyima'nun Manimbulin Isa AlMasi, ellew pangampunne dusenun duk pama'ahune ateynun? **Sutsi ke hinangannun duk pakitehannu ke lasa Tuhanin?** Bennal ke kew a'a manuhut Panuhutanin si Isa?

Karayaw iledjiki'an kew sasangnu mikil-mikil sabab pina'in dem Kitab Masutsihin, pa'inne:

“Tuhanin asal danta' duk ga' niya' kalindeman si iye. Hātinен асаl га' тe'ed niya' дuse-dusene. Hangkan bang pa'inte we' magdembuwa' kite duk Tuhanin bu patenna' pe kite dem lindem, hātinен магhinangan pe kite la'at, magdusta' kite. Takite du si me' bissāten duk si me' hinanganten we' magdusta' kite.”

(1 Yahiya 1:5,6)

Wassalam